ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ
(ФПУ)

майдан Незалежності, 2, Київ, 01001, моб.тел. +380 67 199 27 26
e-mail: fpsu@fpsu.org.ua, web: www.fpsu.org.ua
Код ЄДРПОУ 00014479

23.09.2026 № 52/01-27/586 На № _____ від _____

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право» Академії праці, соціальних відносин і туризму

Освітньо-професійна програма «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти, розроблена Академією праці, соціальних відносин і туризму, є актуальною та суспільно затребуваною освітньою програмою, спрямованою на підготовку висококваліфікованих фахівців у сфері права.

Як представник Федерації профспілок України та з огляду на сучасні виклики у сфері трудових і соціально-економічних відносин вважаю особливо важливим те, що програма має чітко виражену соціально-трудову спрямованість. Її зміст орієнтований не лише на формування фундаментальних правничих знань, а й на підготовку фахівців, здатних ефективно застосовувати право для захисту трудових, соціальних та інших прав громадян.

Важливою перевагою програми є визначення серед її основних орієнтирів принципів верховенства права, соціальної справедливості, солідарності, демократичного врядування та соціального партнерства. Такий підхід повною мірою відповідає сучасному розумінню ролі правника у забезпеченні балансу інтересів працівників, роботодавців і держави.

Позитивно оцінюється орієнтація освітньої програми на сучасні процеси трансформації соціально-трудових відносин, розвиток європейських стандартів у сфері праці, захист прав людини та модернізацію національного законодавства.

Особливої актуальності набуває передбачене програмою поглиблене вивчення трудового права, права соціального забезпечення, соціального діалогу та захисту прав людини у сфері праці. Саме ці напрями є надзвичайно важливими для сучасного правничого середовища та діяльності профспілкових організацій.

Вважаю суттєвою перевагою програми передбачення можливості професійної реалізації її випускників у профспілкових та громадських

організаціях, органах державної влади, органах місцевого самоврядування, установах соціального захисту, юридичних установах та приватному секторі. Така широта потенційних сфер працевлаштування відповідає сучасним потребам ринку праці.

Окремо слід відзначити включення до програми проблематики соціального діалогу як механізму узгодження інтересів працівників, роботодавців і держави.

Для Федерації профспілок України особливо важливим є те, що програма передбачає формування у здобувачів компетентностей щодо правових механізмів колективних переговорів, профспілкової діяльності, участі працівників в управлінні, вирішення трудових спорів та захисту соціально-трудових прав.

Водночас позитивним є поєднання національного та міжнародного компонентів підготовки. Програма передбачає вивчення міжнародних стандартів у сфері праці, конвенцій Міжнародної організації праці, практики Європейського суду з прав людини, а також взаємозв'язку правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

Такий підхід створює належне підґрунтя для підготовки правників, здатних застосовувати не лише національне законодавство, а й міжнародні та європейські правові стандарти у сфері захисту трудових і соціальних прав.

Позитивної оцінки заслуговує система загальних та спеціальних компетентностей, визначених освітньою програмою.

Зокрема, важливими для майбутніх правників є здатність застосовувати принципи верховенства права, аналізувати вплив права Європейського Союзу на правову систему України, застосовувати практику ЄСПЛ, здійснювати юридичну аргументацію та використовувати альтернативні способи вирішення правових спорів.

Особливо актуальними для професійної діяльності у сфері трудових відносин є компетентності щодо:

- обґрунтування та мотивування правових рішень у соціально-трудовій сфері;
- застосування медіації та інших альтернативних способів вирішення трудових спорів;
- оцінювання ефективності представництва та захисту соціально-трудових прав;
- підготовки проєктів нормативно-правових актів;
- підготовки актів правозастосування;

- застосування міждисциплінарного підходу до вирішення правових проблем.

Вважаю, що саме така сукупність компетентностей відповідає сучасним вимогам до правника, який працює у сфері захисту прав працівників та соціально-економічних інтересів громадян.

Зміст програми загалом забезпечує належне поєднання фундаментальної юридичної підготовки та професійної спеціалізації.

Поряд із традиційними для магістерського рівня дисциплінами програма містить такі компоненти, як «Сучасні тенденції розвитку права соціального забезпечення», «Сучасні тенденції розвитку трудового права», «Медіація», «Трудові спори», «Практика Європейського суду з прав людини», «Право Європейського Союзу», «Альтернативні способи вирішення конфліктів».

На мою думку, саме цей блок дисциплін формує суттєву конкурентну перевагу програми, оскільки дозволяє поєднати загальну правничу підготовку із практично орієнтованими знаннями у сфері соціально-трудових відносин.

Позитивно також можна оцінити значний обсяг практичної підготовки: на проходження практики передбачено 20 кредитів ЄКТС, з яких 6 кредитів припадає на педагогічну практику та 14 – на виробничу практику.

З позиції Федерації профспілок України вважаю особливо цінним потенціал цієї освітньої програми для підготовки юристів, здатних професійно забезпечувати діяльність профспілкових організацій.

Сучасна профспілкова діяльність потребує фахівців, які володіють не лише загальними правничими знаннями, а й здатні:

- здійснювати правовий супровід колективних переговорів;
- захищати трудові права членів профспілок;
- брати участь у вирішенні колективних та індивідуальних трудових спорів;
- здійснювати правову експертизу нормативних актів;
- брати участь у розробленні нормативно-правових актів;
- застосовувати міжнародні трудові стандарти;
- використовувати судові та позасудові механізми захисту прав працівників.

Зазначені напрями безпосередньо кореспондують із змістом програми та її програмними результатами навчання, зокрема щодо аналізу трудового права, права соціального забезпечення, практики їх застосування, формування правової позиції та участі у розробленні нормативно-правових актів.

За результатами ознайомлення з освітньо-професійною програмою «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8

«Право» вважаю, що вона має чітку професійну спрямованість, відповідає сучасним потребам правничої освіти та ринку праці, а її соціально-трудовий профіль є актуальним і суспільно значущим.

Програма забезпечує поєднання фундаментальної юридичної підготовки, практичних навичок, міжнародно-правової складової та компетентностей, необхідних для професійної діяльності у сфері трудового права, соціального забезпечення, соціального діалогу та захисту прав людини.

Вважаю, що реалізація цієї освітньої програми сприятиме підготовці висококваліфікованих правників, здатних ефективно представляти та захищати права й законні інтереси працівників, брати участь у соціальному діалозі та забезпечувати правовий супровід сучасних соціально-трудових процесів.

Рекомендую освітньо-професійну програму «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право» до реалізації та подальшого розвитку.

Заступник Голови
Федерації профспілок України **Євген ДРАП'ЯТИЙ**